

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-vet

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA POMIĘDZY BENEFICJENTEM A UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI

- ✓ *Zasady sporządzania umowy*
- ✓ *Najważniejsze postanowienia*
- ✓ *Załączniki do umowy*

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA POMIĘDZY BENEFICJENTEM A UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI - ZAŁĄCZNIK V UMOWY FINANSOWEJ

Dokument obowiązkowy - Art. I.1.4 umowy finansowej: „**Przed rozpoczęciem mobilności**, beneficjent będzie zobowiązany, pod rygorem nieuznania kosztów mobilności za kwalifikowalne, do podpisania z **każdym uczestnikiem** Projektu następujących dokumentów określonych w Załączniku V:

- a) Umowy zawartej pomiędzy instytucją wysyłającą a uczestnikiem mobilności zagranicznej w ramach projektu „Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego”
- b) Porozumienia o programie zajęć edukacyjnych.”

ZASADY SPORZĄDZANIA UMOWY Z UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI

- Wzór umowy dostępny jest na stronie <https://www.frse.org.pl/fers-vet-konkurs-2022> (sekcja **Załączniki do umowy finansowej, Załącznik V**)
- obowiązuje 1 wzór umowy dla osób uczących się i pracowników (kadry)
- wzór umowy zawiera minimalne wymagania, jakie powinna spełniać umowa i może być dostosowany do potrzeb instytucji beneficjenta
- sporządzona wg wzoru KE - niedopuszczalne jest wykreślanie zapisów z umowy
- **oznaczenia niebieskie** we wzorze umowy - komentarze - fragmenty do usunięcia z dokumentu po zakończeniu edycji
- **oznaczenia żółte** we wzorze umowy - fragmenty do edycji/uzupełnienia/wybrania opcji

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZASADY SPORZĄDZANIA UMOWY Z UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI

- **2 egzemplarze** dla każdej ze stron
- umowę należy przygotować w **języku polskim**
- dodatkowo możliwe przygotowanie załączników do umowy w języku obcym tj. porozumienie o programie zajęć
- w przypadku osób niepełnoletnich umowa i załączniki muszą być podpisane przez uczestnika i jego opiekuna prawnego
- zmiany lub uzupełnienia umowy wymagają podpisania aneksu z uczestnikiem

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UMOWA Z UCZESTNIKIEM MOBILNOŚCI

Warunki szczegółowych i załączniki:

- Załącznik I Porozumienie o programie zajęć edukacyjnych w ramach mobilności osób uczących się i absolwentów/kadry kształcenia i szkolenia zawodowego (obserwacja pracy/job shadowing)/kadry kształcenia i szkolenia zawodowego (prowadzenie zajęć/szkoleń w instytucji partnerskiej)
- Załącznik II Warunki Ogólne
- Załącznik III Oświadczenie Uczestnika mobilności
- Załącznik IV Raport indywidualny - osoba ucząca się i absolwent lub Raport indywidualny - kadra kształcenia i szkolenia zawodowego

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

WARUNKI SZCZEGÓŁOWE - NAJWAŻNIEJSZE POSTANOWIENIA

Artykuł 1. Cel dofinansowania

Artykuł 2. Okres obowiązywania umowy i czas trwania mobilności

Artykuł 3. Dofinansowanie

Artykuł 4. Warunki płatności

Artykuł 5. Ubezpieczenie

Artykuł 6. Indywidualny raport z wyjazdu

Artykuł 7. Prawo właściwe i jurysdykcja sądowa

Artykuł 8. Ochrona danych osobowych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZESPÓŁ ROZLICZEŃ I KONTROLI FINANSOWYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem

Artykuł 2 – Okres obowiązywania umowy, czas trwania mobilności

2.1 Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania przez ostatnią ze stron.

2.2 Okres mobilności powinien rozpocząć się najwcześniej [data] i zakończyć najpóźniej [data].

Data rozpoczęcia okresu mobilności jest pierwszy dzień, w jakim Uczestnik powinien być obecny w instytucji przyjmującej, a datą zakończenia mobilności jest ostatni dzień, w jakim Uczestnik powinien być obecny w instytucji przyjmującej. [...] dni na podróż zostanie dodanych do okresu trwania mobilności i uwzględnione w obliczeniu należnego wsparcia indywidualnego.

2.3 Łączny czas trwania działania (dalej również jako: „mobilności” nie przekroczy [...dni] [wypełnia beneficjent zgodnie z zasadami określonymi w Przewodniku po programie Erasmus+]

Umowa z uczestnikiem

ARTYKUŁ 3 – DOFINANSOWANIE [należy przyjąć jedną walutę]

3.1 Wsparcie finansowe będzie obliczone zgodnie z zasadami finansowania zawartymi w Przewodniku po programie Erasmus+.

3.2 Uczestnik otrzyma wsparcie finansowe z funduszy Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 - 2027 na następującą liczbę dni: [...] [liczba dni mobilności będzie równa okresowi trwania fizycznej mobilności z uwzględnieniem dni podróży. Jeżeli Uczestnik nie otrzymuje wsparcia indywidualnego w ogóle lub otrzymuje częściowe wsparcie, liczba dni jest odpowiednio dostosowana].

3.3 Łączna wysokość wsparcia finansowego na okres mobilności wynosi [...] EUR/PLN. [w przypadku kadry suma stawek należnych Uczestnikowi w ramach: Wsparcia indywidualnego, Podróży, i jeśli dotyczy: Wizyty przygotowawczej i Opłaty za udział w kursie; w przypadku ucznia suma stawek należnych Uczestnikowi w ramach: Wsparcia indywidualnego, Podróży.]

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem

3.4 [Instytucja wysyłająca wybiera jedną z poniższych opcji adekwatną do przyjętych postanowień]

[Opcja 1]

Uczestnik otrzyma wsparcie w wysokości [...] EUR/PLN w formie wypłaty kwoty określonej w art. 3.3.

[Opcja 2]

Instytucja wysyłająca zapewni Uczestnikowi wymagane wsparcie w postaci bezpośredniego świadczenia należnych usług. W takim przypadku Instytucja zapewni odpowiedni standard, jakość i bezpieczeństwo świadczonych usług.

[Opcja 3] [Poniższa opcja będzie miała zastosowanie jedynie w przypadku wypłaty pełnej kwoty ryczałtowej przysługującej w danej kategorii]

Uczestnik otrzyma wsparcie w formie wypłaty w wysokości [...] EUR/PLN i otrzyma wsparcie w postaci zapewnienia [podróży/wsparcia indywidualnego/opłaty za kurs]. W takim przypadku instytucja wysyłająca zapewni odpowiedni standard oferowanych usług.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Umowa z uczestnikiem

ARTYKUŁ 4 – WARUNKI PŁATNOŚCI

4.1 [Tylko jeżeli w art. 3.4 została wybrana Opcja 1 lub 3]

W terminie 30 dni od dnia podpisania Umowy przez ostatnią ze stron lub po otrzymaniu przez instytucję wysyłającą potwierdzenia przybycia do instytucji przyjmującej, lecz nie później niż w dniu rozpoczęcia okresu mobilności, jak określono w artykule 2.2 Umowy, będzie zrealizowana płatność zaliczkowa w wysokości [pomiędzy 50% a 100%] kwoty określonej w artykule 3.3 Umowy. W sytuacji, gdy Uczestnik nie dostarczy wymaganych dokumentów w określonym przez Instytucję terminie, późniejsza płatność zaliczkowa jest wyjątkowo dopuszczalna.

4.2 [Tylko jeżeli w punkcie 3.4 została wybrana opcja 1 lub 3]

Jeżeli płatność określona w artykule 4.1 Umowy wyniesie mniej niż 100% maksymalnej kwoty dofinansowania, złożenie przez Uczestnika indywidualnego raportu z wyjazdu (stanowiącego Załącznik nr [...] niniejszej Umowy) będzie traktowane jako wniosek Uczestnika o płatność pozostałej kwoty dofinansowania. Instytucja ma 45 dni kalendarzowych na wypłatę pozostałej kwoty lub na wystawienie polecenia zwrotu, jeżeli taki zwrot będzie należny.

POZOSTAŁE ARTYKUŁY UMOWY

Art. 5 - UBEZPIECZENIE - każdy uczestnik projektu musi być objęty ubezpieczeniem (art. I.8 umowy finansowej)

Art. 6 - INDYWIDUALNY RAPORT Z WYJAZDU - beneficjent jest odpowiedzialny za terminowe wypełnienie raportu przez uczestnika, do 14 dni po powrocie ze stażu/szkolenia (art. I.1.7 umowy finansowej).

Brak raportu może zostać uznane przez FRSE jako naruszenie warunków umowy, a co za tym idzie nieuznanie kosztów poniesionych na mobilność uczestnika

Art. 8 - OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZAŁĄCZNIK I POROZUMIENIE O PROGRAMIE ZAJĘĆ

- integralna część umowy z uczestnikiem
- określa warunki i oczekiwane efekty mobilności edukacyjnej, program zajęć
- powinien być uzgodniony pomiędzy wszystkimi stronami umowy
- obowiązkowy w przypadku:
  - osób uczących się i absolwentów realizujących staże krótkoterminowe
  - kadry kształcenia i szkolenia zawodowego realizujących wyjazdy w celu prowadzenia zajęć/szkoleń w zagranicznej instytucji partnerskiej, typu job shadowing/obserwacji pracy
- nie dotyczy wizyt przygotowawczych, mobilności osób uczących się biorących udział w konkursie umiejętności, kursów/szkoleń kadry.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZAŁĄCZNIK I POROZUMIENIE O PROGRAMIE ZAJĘĆ

1. **Cel Porozumienia**
2. **Informacje na temat mobilności edukacyjnej** - zawiera m.in. informacje dot. sektora, rodzaju działania i terminu mobilności
3. **Strony porozumienia** - dane uczestnika (ew. opiekuna prawnego), organizacji wysyłającej i przyjmującej (nazwa, adres)
4. **Kontekst edukacyjny** - informacje na temat kierunku kształcenia osoby uczącej się w instytucji wysyłającej (nazwa zawodu, klasa) lub zatrudnienia kadry (stanowisko, główne zadania)
5. **Efekty uczenia się** - lista i opis oczekiwanych umiejętności i kompetencji jakie ma nabyć uczestnik
6. **Program zajęć i zadania** - program powinien jasno wskazywać jakie zadania będzie realizował uczestnik w organizacji goszczącej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK I POROZUMIENIE O PROGRAMIE ZAJĘĆ

7. **Monitoring, mentoring i wsparcie w trakcie mobilności** - ustalenia dot. monitorowania, mentoringu i wsparcia oraz osoby odpowiedzialne w instytucji goszczącej i wysyłającej
8. **Ocena efektów uczenia się** - opis planowanych form, kryteriów i procedury oceny efektów uczenia się
9. **Uznawanie efektów uczenia się** - określenie warunków, procedury i dokumentów uznawania efektów uczenia się
10. **Reintegracja w instytucji wysyłającej** - dot. mobilności osób uczących się, określa miejsce gdzie będzie kontynuowana nauka uczestnika oraz warunki ponownej integracji uczestnika po jego powrocie (np. nadrobienie zaległości)
11. **Dodatkowe postanowienia** (jeśli dotyczy)
12. **Podpisy**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

SUPLEMENT DO POROZUMIENIA O PROGRAMIE ZAJĘĆ

Wystawiany po zakończeniu mobilności, aby udokumentować, co faktycznie zostało osiągnięte.

1. **Cel** - należy uwzględnić wszelkie zmiany w stosunku do planowanej mobilności (np. czas trwania, osoby towarzyszące) lub w osiągniętych efektach uczenia się w porównaniu z załączonym Porozumieniem o programie zajęć
2. **Załączniki** - Porozumienie o programie zajęć
3. **Podpisy** - uczestnik (opiekun prawny - jeśli dotyczy), organizacja wysyłająca, organizacja przyjmująca, organizacja pośrednicząca (jeśli dotyczy)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIK II WARUNKI OGÓLNE

- Artykuł 1. Odpowiedzialność
- Artykuł 2. Rozwiązywanie umowy
- Artykuł 3. Zwrot wsparcia finansowego
- Artykuł 4: Ochrona danych
- Artykuł 5. Kontrole i audyty

Do zapoznania się i stosowania podczas realizacji projektu

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZAŁĄCZNIK III OŚWIADCZENIE UCZESTNIKA PROJEKTU

- Uzpełnić nazwę instytucji instytucji beneficjenta
- czytelnie podpisać przez uczestnika projektu oraz opiekuna prawnego (jeśli uczestnik jest niepełnoletni)
- opatrzyć dokument datą podpisania

Oświadczenia nie należy wysyłać do FRSE.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZAŁĄCZNIK IV RAPORT INDYWIDUALNY

2 wzory:

- Raport indywidualny - osoba ucząca się i absolwent
- Raport indywidualny - kadra kształcenia i szkolenia zawodowego

Wynik raportu powinien zostać przekazany do FRSE wyłącznie w formie elektronicznej poprzez uzupełnienie formularza CST 2021 znajdującego się w systemie online.frse.org.pl, w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia mobilności uczestnika.